

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Published by Lithuanian Catholic Alliance

Nr. 1

SAUSIS - JANUARY, 1987

Vol. 70

HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR MEMBERS from the youngest to the oldest

LAIMINGŲ NAUJŪJŲ METŲ

Dressing our front page for the New Year are some of the youngest members of our fraternal organization. From time to time during this New Year we will have a page of all the new additions to the juvenile section of our organization.

SHAWN & RICHELLE REICHERT

JEFFERY D. MATKRANTZ

CHARLES & STANLEY SHOPPEL

AMBER LYNN McCRACKEN

MATTHEW JOHN BROWN

RACHEL CAREY

TARA LYNN PALLIS

ALLISON ELENA KELESKY

SANDRA FREEMAN

MATTHEW ECKERT

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)

Published Monthly except July and August

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Tel. 827-1351

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to:

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription \$5.00 per year

Advertising Rates on Application

Raštus (straipnius ir korespondencijas) redakcija talso savo nužiūra. Nespaudintus raštus grąžina tik patlems autoriams prašant.

\$5.00 of insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

DIDŽIOJI SUKAKTIS — LIETUVOS KRIKŠTAS 1387 - 1987

PREL. L. TULABA

1987 metais lietuviai — tėvynėje ir išeivijoje — minės 600 metų sukaktį nuo to laiko, kai Lietuva tapo krikščioniška kaip tauta ir kaip valstybė. Išeivijoje svarbiausios šios sukakties iškilmes vyks Romoje, dalyvaujant popiežiui Jonui Pauliui II. Iškilmes organizuoja Centrinis Komitetas Š. Amerikoje, jam vadovauja vysk. P. Baltakis, OFM. Romoje sudarytas ir veikia vykdomasis komitetas, vadovaujamas prel. A. Bartkaus, Šv. Kazimiero kolegijos rektoriaus. Iškilmių programa pagrindinėse gairėse yra jau nustatyta.

Filed in 136

Mokslinis simpoziumas lietuviška tema

Kaip įvadas į iškilmes, šv. Tėvo noru ir Popiežiško Istorijos Instituto rūpesčiu, nuo birželio 23 iki 26 Gregorianumo universiteto patalpose vyks mokslinis simpoziumas. Jo tema: "Krikščionybės kelias į Lietuvą".

Paskaitininkai, pasaulinio garso istorikai, jau pakviesti. Jie yra įvairių tautybių. Simpoziumo vyriausiu vadovu, šv. Tėvo paskyrimu, yra Mons. M. Maccarone. Jam talkina prof. P. Rabi-kauskas, S.J.

Simpoziumas neabejotinai ras platų atgarsį pasaulinėje akademineje spaudoje. Tokiu būdu katalikiškos Lietuvos vardas taps vis labiau žinomas ir minimas pasaulio mokslo ir politikos viršūnėse. Laukiame, kad simpoziume lietuviai akademikai gausiai dalyvaus. Paskaitos bus skaitytos daugiausia anglų kalba, bet drauge bus perduodamos

kitomis pagrindinėmis kalbomis.

Iškilmės šv. Petro bazilikoje

Iškilmių kulminacinis vyksmas bus iškilmingos mišios Šv. Petro bazilikoje, Vatikane. Jas aukos Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II. Iškilmės bus dvigubos, nes mišių metų Kristaus Vietininkas paskelbs palaimintuoju arkiv. Jurgį Matulaitį. Sutapimas labai reikšmingas. Katalikiškoji Lietuva, minėdama krikščionybės sukaktį, aukos dangui savo šventąjį, o dangus duos Lietuvai naują užtarėją bei globėją šiose mūsų tautai sunkiose priespaudos dienose.

Yra pagrindo manyti, kad Jo Šventenybė į iškilmes pakvies Europos vyskupų Konferencijų atstovus ir su jais aukos mišių auką už Katalikų Bažnyčią Lietuvoje. Visa tai turės ne vien religinę, bet ir tautinę bei politinę reikšmę. Mat, tuo bus primenama pasauliui, kad Lietuva yra Europos tautų šeimos integralinis narys.

Tikimės, kad iškilmėse gausiai dalyvaus laisvojo pasaulio lietuviai. Ar sulauksime maldininkų iš Lietuvos, sunku dabar spręsti. Žinome, kad tą pačią dieną šią sukaktį ir jie minės, kaip tai dabartinėse sąlygose bus įmanoma, sostinėje Vilniuje.

Maldoje jungsimės iš Romos su Vilniumi ir iš Vilniaus su Roma, prašydami Viešpaties dangaus palaimos Bažnyčiai Lietuvoje.

Bendromis jėgomis reikia rengtis ir daryti visa, kad iškilmės būtų tikras triumfas tikėjimo ir ištikimybės Dievui ir persekiojamai tėvynei.

Maldininkai, atvykę į iškilmes, turės progos būti priimti specialioje audiencijoje pas popiežių Joną Paulių II ir išgirsti iš jo tėvišką žodį.

Ar popiežius lankys Lietuvą?

Rengiantis minėti 600 metų sukaktį, kai Lietuva tapo krikščioniška, keliami balsai, ar šv.

Tėvas nebandys šia proga aplankyti Sovietų Sąjungą ir, žinoma, Lietuvą. Vienas žurnalistas, vykstant Jo Šventenybei į tolimus Rytus, lėktuve turėjo galimybę paklausti Kristaus Vietininką, ar neketina vykti į Maskvą. Atsakymas buvo greitas ir aiškus: "Nėra kalbos apie vykimą į Maskvą. Mano noras ir pareiga būtų aplankyti Lietuvą!" (Avvenire, 1986 XI 20, 1). Bet čia pat Jo Šventenybė pabrėžė, jog eventualus lankymasis Lietuvoje turėtų grynai pastoracinį ir jokių būdu ne politinį pobūdį.

Kitai tariant, vizitas Lietuvoje nereikštų dabartinės politinės padėties Baltijos kraštuose pripažinimo. Šv. Sostas Lietuvą ir kitas dvi Pabaltijo valstybes — Latviją ir Estiją — nelaiko Sovietų Sąjungos dalimi.

Šv. Tėvo pareiškimas yra didelės reikšmės. Juo paneigiama kalbos bei skleidžiami gandai, esą Vatikanas einęs į derybas bei kompromisus su Maskva. Tokie gandai neabejotinai skleidžiami Bažnyčios priešų, neišskiriant nei Kremliaus, kad nustatytų viešąją opiniją ir net pačius tikinčiuosius prieš Šv. Tėvą.

Tiesa, Vatikanas neatsisako kalbėtis net ir su Kremliaus atstovais. Tai tačiau daro tik gindamas tikinčiųjų teises ir siekdamas lengvinti persekiojamos Bažnyčios padėtį.

(nukelta į 3 psl.)

Kardinolas Bernardin iš Chicagos priima žymenį iš vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos 25 metų minėjime, kuris buvo spalio 25 Waldorf Astoria viešbutyje New Yorke. Šalia stovi dr. Vytautas Vygantas, pristatęs kardinolą. Nuotr. Margaret McCarthy

Antanas Mažeika, Koalicijos konstitucinėms teisėms ginti pirmininkas, vadovauja 500 dalyvių eisenai Washingtone nuo Aukščiausiojo Teismo rūmų prie Teisingumo departamento. Demonstracijos buvo surengtos, kad estas Karl Linnas nebūtų išvežtas į Sovietų Sąjungą.

LONDONO "TIMES" APIE IGNALINOS REAKTORIŲ

Nepaisant Černobylio tragedijos, gigantiška ir Lietuvos aplinkai pavojinga Ignalinos jėgainė bus užbaigta. Apie tai Londono *Times* dienraščio birželio 27 d. laidoje ("Huge Plant sited Near City") rašo Christopher Walker. Jis buvo vienas iš mažos užsienio žurnalistų grupės, kuriai, "retu atveju", buvo leista oficialiai apsilankyti Lietuvoje.

Pasak britų korespondento, 50-čia nuošimčių už Černobylio galingesnis, bet panašios konstrukcijos reaktorius pradės veikti dar šiais metais — mažiau kaip 80 mylių nuo Vilniaus. Vilniuje jaučiamas didesnis nerimas, negu kitose Sovietų Sąjungos dalyse, nes iš lenkų radijo ir televizijos buvo patirta apie pilną Čer-

nobylio katastrofos apimtį".

Walter cituoja "sovietinį šaltinį," anot kurio "daugelis žmonių laiškais išreiškė savo rūpestį Lietuvos Kompartijos Centro Komitetui apie tai, kas darosi Ignalinoje. Todėl, partijos vadovai ten apsilankė ir sugrįžę mus užtikrino, kad viskas tvarkoje." Ūkinio planavimo organizacijos vadovas Bronius Zaikauskas išreiškė pasididžiavimą jėgainės didumu ir užtikrino, kad aplinka būsianti apsaugota: "Mes patenkinti naujai įvestomis saugumo priemonėmis." Jis nepaiškino, kokios tos "priemonės," bet korespondentams parodytas jėgainės modelis neturėjo įprastinės Vakarų reaktorių apsauginės sienos.

DIDŽIOJI SUKAKĖS — LIETUVOS KRIKŠTAS

(atkelta iš 2 psl.)

Eventualus šv. Tėvo apsilykimas Lietuvoje, kaip pabrėžė pats Kristaus Vietininkas, turėtų grynai pastoracinį charakterį, ir jokiū būdu nereikėtų kokio nors politinio įsipareigojimo ar, nors ir netiesioginio, Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimo.

Dieve duok, kad popiežius Jonas Paulius II, kuris tiek daug meilės rodo mūsų tautai, galėtų nuvykti ir prabilti į tikinčiuosius Vilniuje ar Kaune kaip Kristaus vietininkas, suteikdamas savo Apaštališką palaiminimą. Logiškai žiūrint, tai būtų tikras stebuklas. Bet Dievui stebuklai galimi!

Pakelsta jubiliejinų iškilmių Romoje data

Galutinai paaiškėjus, jog nebėra jokių vilčių, kad kas nors iš Lietuvos gautų leidimą atvykti į Romą ar užsienyje gyvenę lietuviai būtų įsileisti į Vilnių, Šv. Tėvas nusprendė Lietuvos krikščionybės jubiliejų ir Dievo Tarno arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos iškilmes švęsti kartu su Lietuvos Bažnyčia, t.y. 1987m. birželio 27 dieną.

Pradiniame plane buvo palikta dviejų savaitių laiko tarpas tarp iškilmių Romoje ir Vilniuje, galvojant, kad kas nors, neišskiriant ir paties Šv. Tėvo, turės galimybę dalyvauti abejose šventėse. Deja tos viltys neišsipildė. Lietuvos vyskupams buvo pakartotinai įsakyta, kad nieko

nekviestų iš užsienio, bei pranešta, jog nebus duotas leidimas vykti į iškilmes Romoje. Kelionių agentūros, kurios buvo pradėjusios organizuoti ekskursijas į Romą ir Vilnių, gavo pra-

nešimą iš sovietų valdžios, kad tuo laiku visi viešbučiai Vilniuje jau yra užimti.

Su Šv. Tėvu tikimės, kad kartu ir tą pačią dieną švenčiamas Jubiliejus bus dar prasmingesnis ir įspūdingesnis.

Vyskupas Paulius
Baltakis, OFM

Zaikauskas paaiškino, kad kompartijai nėra kitos išeities kaip sparčiai plėsti branduolinės energijos bazes. Užbaigus Ignalios jėgainę, Lietuva, iki šiol importavusi elektrą, pradės ją eksportuoti į kitas Sovietų Sąjungos dalis.

Anot britų korespondento, Lietuvos "užsienio reikalų ministerijos" pareigūnas pareiškė, jog praėjus dviem savaitėms po Černobylio avarijos, respublikos sveikatos ministeris pasakė ypatingą kalbą per televiziją gyventojams apraminti. Tai buvę reikalinga, nes žinios iš Lenkijos apie ten įvestas saugumo priemones Lietuvoje sukėlusios "palaidų gandy." (Elta)

GAIRĖS SOVIETŲ SPAUDAI

Neseniai į Vakarų korespondentų Maskvoje rankas pateko slapta sovietinės valdžios instrukcija laikraščių redaktoriam.

Tai 25 puslapių knygutė, kurioje suglaustai nurodoma, kas sovietiniuose laikraščiuose gali būti skelbiama ir ko nereikia skelbti, iš viso, kuriuo būdu turi būti aprašomi ar komentuojami įvykiai įvairiose gyvenimo srityse.

Knygutė atskleidžia valdžios vykdomą nepaprastai griežtą sovietinės spaudos kontrolę ir rūpestį, kad spauda nenukryptų

nuo komunistų partijos politinės linijos. Instrukcija nurodo, kas turi būti rašoma kiekviename laikraščio skyriuje, koks turi būti straipsnių turinys, kad visuomet būtų propaguojamas komunistinis sovietų gyvenimo būdas, visada iškeliant tariamai teigiami jo pavyzdžiai.

Būdinga, kad laikraščiai turi iškelti ir ypatingai pabrėžti įvairias Vakarų pasaulio negeroves ar sudėtingas problemas, skelbti apie įvairias katastrofas ar nelaimes Vakaruose, kai tuo tarpu privalo nutylėti arba tik labai retais atvejais pranešti apie plačioje Sovietų Sąjungoje įvykusias avarijas, katastrofas.

LIETUVOS KLAUSIMAS GYVAS

Lietuvos atstovo Washingtono ir Lietuvos Diplomatinijos Šefo dr. S. A. Bačkio žodis | Lietuvą, įregistruotas Amerikos Balse Naujųjų 1987 metų proga.

Brangūs Tautiečiai,

Nuoširdžiausiai sveikinu su Naujaisiais 1987 metais pavergtos tėvynės brolius ir seseris Lietuvos Diplomatines Tarnybos ir Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono vardu.

Sekdami tarptautinius įvykius matome, kas pasaulyje vyksta. Žinome Vakarų ir Rytų Bloko valstybių norą kalbėtis, surasti būdus, kaip derybų keliu išspręsti problemas, kurios įvairiais klausimais iškyla. Vakarų valstybės, priešakyje su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, laikosi dialogo taktikos su Sovietų Sąjunga norėdamos, kad Sovietų Sąjunga vykdytų jos pasiryštus tarptautinius pasižadėjimus ir rodytų pozityvų bendravimo vaidmenį. Jos nori, kad Sovietų Sąjunga sumažintų ginklų gamybą, liautųsi kištis į kitų kraštų vidaus reikalus, gerbtų žmogaus teises.

Žvelgdami į mūsų tautos reikalus randame, kad 1986 metais lietuvių veiksniai ir organizacijos ryžtingai siekė, kad pasaulis būtų supažindintas su lietuvių vargais ir su žiauria okupanto vykdoma spauda Lietuvoje.

1986.4.15 d. Berne prasidėjusioje Helsinkio Baigminį Aktą pasirašiusių valstybių ekspertų konferencijoje buvo pateiktos informacijos apie Lietuvos gyventojų ryšių su užsieniais suvaržymą, pasimatymų su užsieniečiais apribojimą, grubų sovietų elgesį muitinėse, išskirtų šeimų bei kalinių likimą. Toje kon-

ferencijoje nekartą Amerikos delegacijos pirmininkas pagal L.K.B. Kronikos duomenis priminė Sovietams apie Pabaltiečių, lietuvių sunkią padėtį. Ypačiai vieningai ir energingai lietuvių veiksniai ir organizacijos savo veikla reikėsi Vienoje prasidėjusioje 1986.XI.4 d. Helsinkio akto peržiūros konferencijoje. Helsinkio Aktą pasirašiusioms valstybėms buvo pateikta memorandumai ir informacijos, prašant iškelti neteisėtos Lietuvos okupacijos, suverenumo teisių sugrąžinimo lietuvių tautai klausimus, imtis reikiamų žingsnių, kad būtų paleisti dabar žiaurias bausmes atliekanti Lietuvos Helsinkio Grupės ir Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto nariai bei kiti sąžinės kaliniai, būtų sustabdytas Lietuvos tikinčiųjų persekiojimas ir diskriminavimas bei būtų nutraukta sovietinė kultūrinė spaudos ir nutautinimo politika. Lietuvių veiksniai gavo iš daugelio valstybių atsakymus į memorandumus, kur buvo pasakyta, kad bus atsižvelgta į lietuvių prašymus.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniai atstovai Washingtono Vienos konferencijos proga įteikė bendrą raštą Valstybės Dep-te, primindami dabartinę būklę sovietų okupuotose Baltijos šalyse, kur grubiai laužomos žmogaus teisės nesilaikant Sovietų pasirašyto Helsinkio akto. Jie prašė, kad Vienos konferencijoje JAV delegacija reikalautų, jog Sovietų Sąjunga laikytųsi

Helsinkio akto nuostatų.

Prisimintina dar, kad prezidentas Reagan savo 1986.XII.10 d. proklamacijoje 5589, liečiančioje Teisių Rinkinio Dieną, Žmogaus Teisių Dieną ir Savaitę 1986 metais pažymėjo, jog Sovietų Sąjunga tęsia Lietuvos Katalikų spaudą ir pabrėžė, kad "Taika ir žmogaus teisių gerbimas yra neatskiriama dalykas. Istorija rodo, kad negali būti tikros taikos be žmogaus teisių gerbimo."

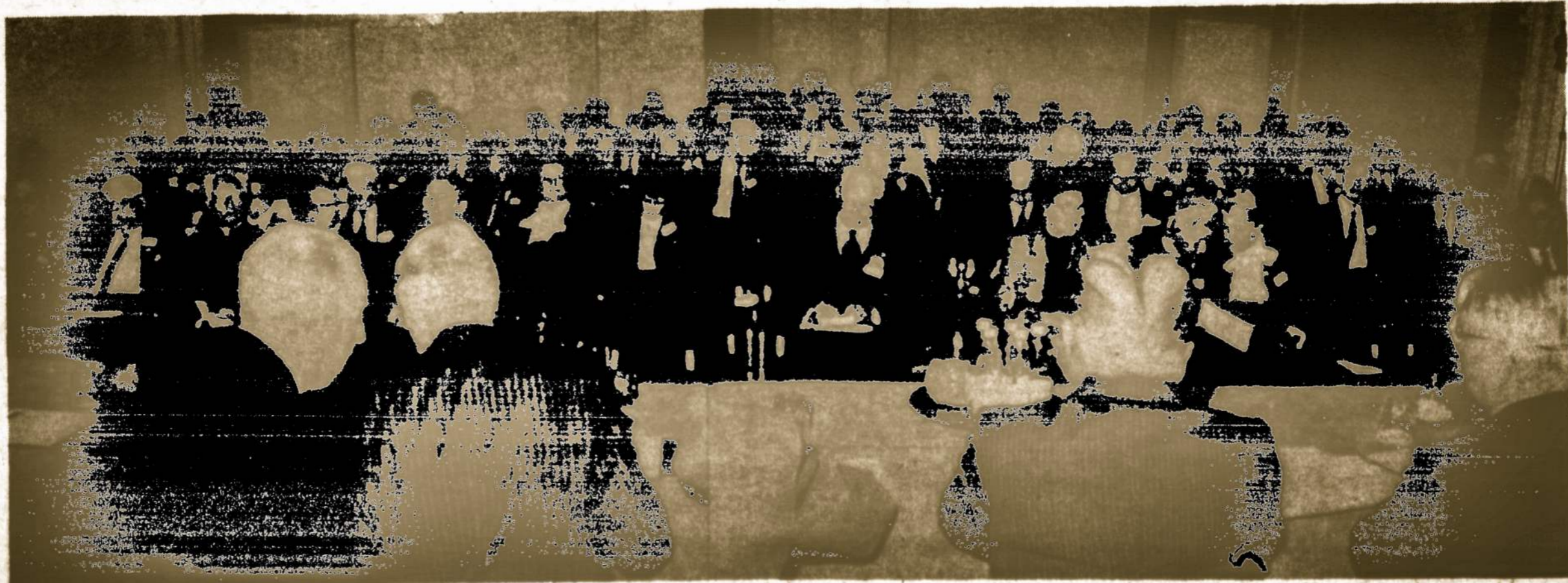
Žengdami į Naujuosius 1987 Metus turime galvoje, kad ateinančiais metais, minėsime 600 metų lietuvių tautos krikščionybės jubiliejų, kurį Lomoj Šv. Tėvas 1987.VI.28 d. iškilmingomis mišiomis švęs ir paskelbs arkivyskupą Jurgį Matulaitį palaimintuoju. Tai reikšmingas lietuvių tautai jubiliejus. Jį iškilmingai minint bus parodyta pasauliui mūsų tautos saitai su Vakarų civilizacija ir lietuvių tautos asmenybė. Pridurtina, kad JAV katalikų vyskupų konferencija 1986.XI.12 d. Washingtono vieningai priėmė rezoliuciją, reiškiančią solidarumą su Lietuvos vyskupais ir tikinčiaisiais, prašančią JAV vyskopus paskelbti 1987.VI.28 d. maldos dieną už persekiojamą Lietuvos bažnyčią. Šia rezoliucija kreipiamasi ir į Sovietų vyriausybę, kad ji pagal jos tarptautinius užsiangažavimus gerbtų lietuvių žmogaus teises, patenkintų Lietuvos vyskupų prašymą grąžinti religiniam naudojimui Vilniaus katedrą, Šv. Kazimiero bažnyčią Vilniuje, kartu su Taikos Karalienės bažnyčia Klaipėdoje.

Baigiantis 1986 metams — Andrei Sakharovas gavo leidimą grįžti Maskvon, kur atsiradęs jis kreipėsi į Kremliaus valdovus,

kad paleistų visus politinius kalinius ir sustabdytų Sovietų žiaurų karą Afganistane. Šis įvykis mums malonus prisimenant, kad Sakharovas 1975.XII.12 d. lankėsi Vilniuje, kada ten buvo teisiamas Sergei Kovalevas ir atsimenant, kad Sakharovas, kartu su kitais rusais disidentais, parėmė 45 Pabaltiečių 1978.VIII.23 d. pareiškimą Vakarų korespondentams Maskvoje, kuriuo Pabaltiečiai kreipėsi į Sovietų valstybių pasirašiusių Atlanto Chartą Vakarų ir Rytų Vokietijų vyriausybes bei į J.T. Gen. Sekretorių su prašymu atstatyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę ir paleisti visus politinius kalinius. tikėkimės, kad Sakharovas ir dabar rems Pabaltiečių aspiracijas.

Lietuvos klausimas 1986 metais buvo gyvas tarptautinėje arenoje. Naujuosius 1987 Metus sutinkame su viltimi kiek ryškesnio rytojaus. Brangūs broliai ir brangiosios seserys įžengiant į Naujuosius 1987 Metus linkiu Jums geriausios sėkmės ir tvirtybės išlaikyti mūsų tautos gyva-stingumo dvasią, grindžiamą žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių principais.

Lietuvių katalikų sielovados vadovas Britanijoje kun. dr. S. Matulis, MIC, pasitraukė iš šių pareigų. Ten viešėjęs vysk. P. Baltakis, OFM, naujuoju vadovu paskyrė kun. dr. J. Sakevičių, MIC, Londono lietuvių Šv. Kazimiero parapijos kleboną. V. Vokietijoje kardinolas J. Hoeffner lietuvių katalikų sielovados vadėju kun. A. Bungą penkerių metų laikotarpiui.

Vilko seimas vyko Londone, Russell vieubutyje, lapkričio 8 d. Nuotraukoje seimo dalyviai, kurių buvo apie šimtas.

Nuotr. L. Tamošaičio

BALFO DIREKTORIŲ SUAŽIAVIMAS

Šių metų Balfio direktorių suvažiavimas įvyko lapkričio 15 ir 16 dienomis Juno Beach, Fla. Dalyvavo 32 Balfio direktoriai bei jų įgaliotiniai.

Išvakarėse, lapkričio 14, Aldona ir Vytautas Biliūnai surengė Balfio valdybai ir atvykusiems direktoriams gražų priėmimą. Gi lapkričio 15, šeštadienį, 9 v. posėdžiai prasidėjo metodistų bažnyčios salėje. Suvažiavimą globojo Juno Beach Balfio 141 skyriaus valdyba. Pirmininkė Halina Žitkienė pasveikino suvažiavimą ir palinkėjo geriausios sėkmės.

Floridos Balfio direktorius ir Juno Beach Balfio skyriaus steigėjas Vytautas Biliūnas, atidarydamas suvažiavimą, pasidžiaugė, kad suvažiavimas vyksta Juno Beach, Fla., mažam lietuvių talkinyje.

Juno Beach Balfio skyrius esąs įsteigtas 1978 metais. Šiuo metu turi per 80 narių. Skyrius darbštus, kasmet surengia gegužinę koncertą, daro aukų rinkliavą Balfui. Šiuo metu skyriaus valdybą sudaro: Halina Žitkienė, vicepirm. Jonas Mildažis, sekr. Gražina Stankūnienė. Kalbėjęs V. Biliūnas suvažiavimui palinkėjo našaus ir sėkmingo darbo.

Invokacija sukalbėjo kun. Vytautas Pikturna. Bostono Balfio direktorius kun. Antanas Baltrushunas sukalbėjo maldą, pagerbiant ir prisimenant Balfio mirusius narius.

Suvažiavimą sveikino: Juno Beach Balfio skyriaus vardu pirm. H. Žitkienė, Lietuvių Bendruomenės Palm Beach apylinkės vardu vicepirm. Linas Staškūnas, Lietuvos Dukterų skyriaus vardu pirm. Dalia Augūnienė, respublikonų skyriaus vardu Alicija Solienė, lietuvių pensininkų klubo vardu atstovė Bronė Jučėnienė, Balfio centro valdybos generalinė sekretorė Ona Jokubaitienė perskaitė praeito suvažiavimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų.

Balfio pirmininkė Marija Rudienė padarė išsamų Balfio metinės veiklos pranešimą, kuris buvo priimtas ilgais plojimais.

Balfio centro valdybos vicepirm. Irena Kriaučeliūnienė, darydama savo pranešimą, pareiškė, kad ji neseniai esanti šiose pareigose, bet jau suspėjusi peržiūrėti per 500 lietuvių prašymų ir suteikti jiems pagalbą. Prašymai yra iš įvairių pasaulio kraštų, bet daugiausia iš Suvalkų krašto ir Lenkijos. Juos

peržiūri su didele kantrybe, nes dauguma tų prašymų sunkiai perskaitomi, nes tie žmonės yra menko išsilavinimo. Pirmoje vietoje patenkinami ligonių ir neturtingų šeimų prašymai. Prašo įvairių daiktų, bet daugiausia šiltų drabužių, avalynės, siūlų ir vaistų. Šių metų laikotarpyje visi skubieji prašymai patenkinti, o kiti laukia savo eilės; o ta eilė vis didėja, nors gaunamos aukos šiais metais yra žymiai didesnės. Balfio skyriai turėtų dar labiau pasidaruoti ir į centrą siųsti daugiau daiktų, kuriuos nori lietuviai paaugoti.

Balfio išdinininkas Kostas Čepaitis pateikė Balfio pajamų ir išlaidų apyskaitą ir pareiškė, kad pajamos ir šiais metais yra padidėjusios. Nors daug gerų aukotojų yra mirę, bet vis daugiau gaunama aukų iš jų vaikų bei vaikėčių. Daugiausia aukų gaunama per Balfio skyrius. Yra lietuvių, kurie pasižadėjo per visą savo gyvenimą duoti tam tikrą sumą Balfui. Jų vardai yra įrašyti garbės sąrašuose. Vis daugiau pajamų gaunama iš testamentinių palikimų.

Balfą kasmet tikrina valdžios atstovas, kuris iš Balfio gauna atlyginimą. Balfio apyskaita dėl tam tikrų sumetimų spaudoje neskelbiama. Apyskaitų nuorašai siunčiami Balfio skyriams, kurie apie tai praneša savo susirinkimuose.

Balfio vicepirmininkas spaudos reikalams Vytautas Ka-

snūnas pareiškė, kad jo spaudos darbas labai daug priklauso nuo Balfio skyrių teikiamos informacijos, o ta informacija esanti labai sumažėjusi. Prašė, kad skyriai siųstų savo veiklos aprašymus, valdybų sudėtį, jų pasikeitimą, narių sąrašus, susirinkimų nuotakas, kaip nariai reaguoja į gaunamus centro aplinkraščius ir visus kitus raštus.

Balfio direktorė Dalia Bobelienė ir Ona Jokubaitienė, tik ką grįžusi iš Austrijos, papasakojo apie to krašto įvykius, sėkmingą konferenciją, kiek liečia lietuvius, latvius ir estus.

Suvažiavimas vienbalsiai išrinko dr. Praną Budininką centro valdybos vicepirmininku. Taip pat vienbalsiai išrinko vysk. Joną Jozapaitį Balfio direktoriumi vietoj mirusio vyskupo Anso Trakio.

Sudaryta rezoliucijų komisija: Vytautas Biliūnas, Vytautas Kasniūnas, kun. Antanas Baltrushunas, Ona Jokubaitienė ir Petras Šilas.

Posėdis baigtas 4 val. popiet su vienos valandos pertrauka pietums. Pietus paruošė Juno Beach Balfio skyriaus valdyba.

Gražioje Holiday Inn viešbučio salėje 7 val. buvo vakarienė. Maldą sukalbėjo kun. Antanas Baltrushunas. Dalyvavo suvažiavimo dalyviai ir vietos lietuviai. Po vakarienės pirm. M. Rudienė padėjo visiems už atsilankymą. Balfio ženkliukais buvo apdovanoti šie vietiniai Balfio veikėjai: Vytautas Biliūnas, Aldona Biliūnienė, Halina Žitkienė, kun. Vytautas Pikturna, Povilas Mikšys, Roma Mildažienė, Katriutė Sodonienė, Gražina Stankūnienė, Jonas Stankūnas ir Jonas Štaras.

Kitą dieną, sekmadienį, lapkričio 16, 2 v. popiet buvo pamaldos Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje. Balfio intencija mišias aukojo kun. V. Pikturna ir kun. A. Baltrushunas. Pamokslą pasakė kun. V. Pikturna. Mišių skaitymus atliko Vytautas Kasniūnas. Auką atnešė Marija Rudienė, Halina Žitkienė ir dr. Pranas Budininkas. Gražiai giedojo Dainos choras, vadovaujamas Irenos Manomaitienės.

Po pamaldų Balfio direktoriai, jų įgaliotiniai ir kviešti svečiai dalyvavo pirmininkės Rudienės ir inž. Antano Rudžio surengtame priėmime jų namuose. Vaisių metu Aldona Biliūnienė įteikė dovaną — jos pačios iš kriauklių padarytą gražią vazą.

P. Mikšys

Pabaltiečių delegacija įteikia padėkos adresą prezidentui Reaganui. Iš kairės antras ALT pirm. Teodoras Blinstrubas, trečias — laikinai einantis Jungtinio Pabaltiečių Komiteto pirm. pareigas dr. Jonas Valaitis, septintas JAV LB pirm. inž. Algimantas Gečys.

AŠ SAVO DALĮ ATLIKAU

Atsiveikinant su a.a. Lietuvos vyčių garbės nariu Larry Janoniu

Lapkričio 14 Larry Janonis, Lietuvos vyčių Vidurinio Atlanto apskrities pirmininkas sušaukė apskrities valdybos mėnesinį posėdį. Visagalis posėdį atšaukė ir Larry pasiūkė pas save. Tą dieną su dideliu gailesčiu vyčiai palaidojo savo organizacijos garbės narį.

Ta širdis, kuri daugelį metų plakė dėl Dievo ir Lietuvos meilės, nutilo. Larry Janonis, Lietuvos vyčių garbės narys, Vidurinio Atlanto apskrities ilgametis pirmininkas, Manhattano 12 kuopos darbštus veikėjas, lapkričio 9 paliko šį pasaulį ir nuvyko pas savo Tvėrėją.

Gausus būrys vyčių pripildė Castle Hill šermeninę Bronxe. Jų buvo iš visos didžiojo New Yorko apskrities: Bayonne, Newark, Maspeth, Great Neck, Manhattan ir kitų. Vytiškoms atsisveikinimo apeigoms vadovavo apskrities vicepirmininkas Jonas Adomėnas. Rožančių bei vytiškų maldas sukalbėjo Vid. Atlanto apskrities dvasios vadas prel. Pranas Bulovas. Prieš atsiveikinant, Jonas Adomėnas padėjo tradicinį baltą gvazdiką ant Larry karsto, kuris skendo gausybėje gėlių puokščių, kurių buvo net iš Chicagos.

Lapkričio 14 daugybė Lietuvos vyčių pripildė Viešpaties Atsimainymo bažnyčią Maspeth. Mišias koncelebravo ilgametis Larry draugas prel. Pranas Bulovas, kun. Jonas Pakalniškis, kun. Vytautas Palubinskas ir kun. Kazimieras Pugevičius.

Savo pamokslu prelatas Bulovas

Larry pavadino tikru lietuvišku bei krikščionišku riteriu, kuris nuo mažens laikėsi katekizmo posakio: "Pažinti, mylėti ir pildyti Dievo valią šiame pasaulyje ir būti laimingu su Juo kitame". Prelatas pagyrė Larry žmoną Eugeniją, kuri yra ne lietuviškos kilmės, bet gražus pavyzdys visiems veikiantiems Lietuvos gerovei. Iš jos Larry susilaukdavo gausios pagalbos. "Mes niekuomet nematydavome Larry be Eugenijos", kalbėjo prelatas.

Jonas Adomėnas, Maspetho vyčių kuopos pirmininkas ir buvęs Vid. Atlanto apskrities vicepirmininkas, dabar pirmininkas, daug prisidėjo prie laidotuvių iškilmingumo. Šventoriuje, liūdesį pranašavo nuleista Lietuvos trispalvė, o prie karsto bažnyčioje stovėjo apskrities vėliava, kuriai Larry taip ilgai ir taip uoliai darbavosi. Įnešant karstą į bažnyčią, liūdnai gaudė varpai, o vyčių narių garbės sargyba, vadovaujant centro valdybos pirmininkui Pranui Petrauskui, suteikė mylimam nariui paskutinę pagarbą.

Larry Janonis į Lietuvos vyčių organizaciją įstojo 1937, būdamas 18 metų, ir iki mirties buvo vienas iš jos veikliausių narių. Jo gausūs darbai nesiribojo kuopoje, bet skleidėsi į apskrities veiklą ir į centro valdybą. Nuo 1949 iki 1955 pirmininkavo Manhattano 12 kuopai. Čia steigė sporto klubus, kurie pasireiškėdavo krepšinyje, tinklinyje bei kėgliniame. 1950 pirmininkavo vyčių 37tam seimui New Yorke. 1952 m. buvo išrinktas apskrities pirmininku ir su mažais tarpniais

LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKČIAI PAMINĖTI ŽENKLIUKAS

Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti Lietuviškos Skautybės Fondas išleido ženkluką. Jį piešė ir spaudai paruošė Akademinio Skautų Sąjūdžio filisteris dail. Julius Špakevičius. Ženkliukas keturių spalvų: žalias, purpurinės, šviesiai geltonos-rusvos ir tamsiai pilkos.

Piešinio priekyje matosi tamsi žemė. Tai liūdna dabartinė Lietuvos būklė. Tolumoje žalia. Tai viltis ateičiai, Liaudies motyvų kryžius ir lotyniškas įrašas "Christianitas Lituaniae". Tamsiai purpurinės spalvos reiškia liūdesį ir laukimą. Miglotas, gelsvas dangus sujungia kompoziciją. Taip pat žalia spalva įrašyti sukakties metai 1387 - 1987 ir fone balti 600 metų skaičiai.

pirmininkavo iki mirties. 1956 jam buvo įteiktas dėkingumo žymuo, o 1961 pagerbimo bankete jam buvo įteiktas trečias vyčių laipsnis. 1960 jis buvo išrinktas vyčių seimo prezidiumo pirmininku. Po to jis pirmininkavo iki seimo šiais metais Allentown, Pa.

1967, per vyčių 54 seimą Dayton, Ohio Larry Janoniui buvo suteiktas vyčių ketvirtas laipsnis. 1977, Providence, R.I., jam buvo įteiktas aukščiausias vyčių ordinas — garbės narystės medalis.

Per jo vadovavimo laikotarpį apskritis augo kaip baravykai po lietaus. Gausėjo kuopų bei narių skaičiai. Įsisteigė naujos kuopos Washington, D.C., Pittston, Pa, Riverhead, NY, bei kitur.

Mes visi jo pasigesime. Centro valdyba jo pasiges, nes jis niekuomet nepraleisdavo susirinkimų, kartais keliaudamas šimtus mylių. Mes pasigesime jo drausmingos rankos per mūsų apskrities valdybos posėdžius. Kas kitas galės taip džentelmeniškai ir drausmingai vadovauti posėdžiams? Bet mes, 12 Manhattano kuopos nariai, jo labiausiai pasigesime. Visuomet pasiruošusi padėti ir patarti. Mes ji matydavome ne tik vadovaujant posėdžiams, bet ir po posėdžių šluojant salę. Ir visur buvo entuziastiškas, žvalus ir budrus. Joks darbas jam nebuvo per mažas ar per didelis.

Mielas Larry, mes visi taves pasigendame!

Dalia Bulvičiūtė

Ženkliukas pasižymi gražiai suderintomis spalvomis, aiškiu minties išreiškimu ir kruopščiai atliktu darbu. Už tai priklauso didelė padėka dail. J. Špakevičiui.

Prašoma visu naudoti ženklukus ant vokų, siunčiant kalėdinius sveikinimus ir kitokius laiškus. Norima, kad mūsų minima Lietuvos krikšto sukaktis būtų kuo plačiausiai žinoma.

Šie sukaktuviniai Lietuvos krikšto ženklukai spausdinti specialioje spaustuvėje ir išleisti po 25 ženklukus viename lape. Iš viso išspausdinta 56,500 lapų. Gaunami pas L.S. Fondo atstovus arba kreipiantis į L.S. Fondo leidinių administratorių A. Danasą, 29 Welles Ave., Dorchester, Mass. 02124, prisunčiant sau adresuotą voką su pašto ženklu ir užsakant ne mažiau trijų lapų. Lapo kaina — 1.25 dol., arba 10 lapų už 10 dolerių. Čekiai rašomi: Lithuanian Scouts Assoc. Inc. - LSF" vardu.

(k.n.)

Vienos konferencijos proga Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai Washingtone įteikė Valstybės Departamentui bendrą raštą, kuriame jie primena esančią padėtį okupuotose Baltijos valstybėse, iškelia nuolat tebe pasikartojančius, grubius žmogaus teisių pažeidimus ir prašo, kad JAV delegacija konferencijoje darytų viską kas šiuo metu yra galima, kad Helsinkio Baigiamasis Aktas, kurį tarp kitų valstybių, pasirašė taip pat ir Sovietų Sąjunga, būtų pilnai respektuojamas.

— Kun. Jonui Borevičiui, SJ, gruodžio 11 d. sukako 80 metų amžiaus. Jis gimė 1906 Alytuje. Kunigu įšventintas 1937 liepos 24 ir kitais metais švęs 50 metų kunigystės jubiliejų. Kun. J. Borevičius yra žinomas, kaip misijų vedėjas, puikus pamokslininkas ir visuomenininkas.

Lietuvos vyčių Manhattano — Aušros Vartų 12 kuopa. Vidury trečioje eilėje Larry Janonis. Tai buvo paskutinė jo nuotrauka. Nuotr. Emilijos Kscenaitytės-Pietz

GARSAS • LITHUANIAN CATHOLIC
ALLIANCE

English Section

A Woman's View

A child's prayer

—by Florence Eckert

Being a woman, I won't reveal the number, but I can tell you this old gal has seen many a Christmas come and go and has also stored up a warehouse of memories.

I recall one Christmas that stands out above all others.

Not being a great animal lover, I paid little attention to the pleas of our youngest daughter for a puppy. Birthdays, holidays, report cards and all occasions that warrant a gift would end up with the same pleas and same results.

Please Mommy, I'll do anything you ask. Please get me a puppy." The pitiful pleas fell on deaf ears, and our daughter gradually became accustomed to the usual negative replies and excuses. However, never did she give up asking. If only we adults had this kind of perseverance!

During the summer months we often took Sunday drives to the country or the mountains where the children loved to play by the streams and catch little minnows and crayfish in small containers and of course our youngest always brought her catch home. Innumerable tiny creatures found their way to boxes, jars and fish bowls on the patio all summer long.

I recall that year when the cold weather set in earlier than expected one of her crayfish froze in a plastic pan on the patio and she pleaded with us to put it in the freezer until Spring at which time she could set it outdoors to thaw and it would be "as good as new". Her

desire for a living creature all her own was overwhelming!

As Christmas approached, we searched our thoughts as to what we might get her as her big surprise. Presents were selected, purchased and hidden for her brother and sister but try as we may we just couldn't come up with anything we felt would excite her.

Then it happened!! I still can't figure out how or why but suddenly I looked at my husband and said, "A dog.... that's the only answer..... a real live puppy!" I realized that even if we spent \$1,000 on something else, we couldn't make her as happy. She wanted a puppy!

My husband couldn't believe what he was hearing. He told me I must be mellowing with age.

We read about all the breeds of dogs and narrowed our selection to a Schnauzer, which was said to be a great house dog. They are not too big, they're short haired, easy to train, kind and friendly.

My first task each morning was to scan the classified pages to see what was available. Poodles, German Shepherds, terriers, Dachshunds galore but no Schnauzers.

Finally I struck pay dirt. I hear from a friend who had two Schnauzers of her own and was acquainted with a few breeders. After several long distance phone calls I came up with one possibility..... The breeder contacted had one left but it was a reject! It

seemed her front teeth didn't meet so I could have her for a good price.....\$300! Now that's what I call a real bargain!! Of course I declined the offer. I didn't think I could afford the \$2,000 for braces, and I wouldn't dream of owning a dog with a crooked bite!!

As the days were slipping by and Christmas was getting ever so close, I began to despair. Then just three days away from the big day I came upon an ad advertising a litter of terriers being given away for Christmas. Out of desperation we drove all the way out the country to see the dogs. We had a call from a friend the day before saying we might have a chance of getting a Schnauzer from a friend of his but it was late and we were getting worried. We felt we had better take anything we could get our hands on.

The dogs were cute but I was afraid they were a little larger than I had expected. We asked the owner if she would hold one for us until the next day. If our friend didn't come up with the Schnauzer we would take one of these pups. Two days before Christmas .....no friend.....no pup. Only one thing to do...take the pup that was being held for us. We'd need a bed and some food, so we went to the pet shop to pick them up.

Looking over the little dog beds I heard the yapping of the caged puppies in the rear. Turning around and looked and there she was!! The cutest pup I had ever seen!! She looked at us just the way I had always felt a pup would look when it wanted you to take it home.

There is a Santa Clause and I knew it at that moment! Running toward the clerk and motioning toward the puppy I cried, "Get her out for me,

quick, I'm taking her home!" I cuddled her in my arms and as she licked my face she won me over immediately.

The search had ended. She was ours. We would leave her here until tomorrow, Christmas eve, when we would take her home.

I didn't sleep all that night wondering how this search could come to such a perfect end.

I will not even attempt to put into words what happened when a little girl and a puppy met on Christmas eve.

All I can say is when everyone dried their tears and our little girl was able to compose herself enough to speak she said, "Mommy, every night when I'd say my prayers, I'd ask God for my puppy and when I'd lay down in my bed I'd close my eyes and picture what she'd look like. This puppy is exactly what I saw."

There's no longer any question in my mind as to what made me give in and get her a puppy. I had lost that battle right from the start. Look who my opponent was!!!

Pontius' Puddle

LITHUANIA ----- THE FORGOTTEN NATION?

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA

The shades are drawn and the doors are locked while behind these closed doors there is enacted a "labor of love".

Men and women in Soviet occupied Lithuania laboriously type in carbon copy the Chronicle of the Catholic church in Lithuania which is secretly passed from one trusted friend to another until it ultimately reaches the Western world.

Known in Soviet occupied Lithuania as the samizdat or "self-published" journal, the Chronicle flourishes among the Catholic population.

Since anything other than government controlled publications is illegal this is a dangerous business performed by these underground journalists.

From time to time the KGB, or Soviet secret police make arrests, however the samizdat journals continue to circulate. Their failure to stamp out the underground press stems from the fact that there are so many people working on them. They get a few but haven't succeeded in shutting them down completely.

The first issue of the Chronicle appeared March 19, 1972 documenting the struggle for human rights in that Soviet-occupied country, on the eastern shore of the Baltic sea.

Part of the crowd of Lithuanians prevented by the Russians from celebrating the 550th jubilee of Vytautas the Great, at the castle of Trakai.

Will this happen in America? Will the day come when we will be forbidden to honor our Saints and Heroes? When Lucia was asked if America would too fall to communism her answer was YES.

It describes the heroic efforts of some 3 million Lithuanians, more than 85% of them Roman Catholics of the western rite when the country was forcibly annexed by the Soviet Union in 1940, to preserve the faith of their forebears.

It is a story of six dioceses with no resident bishop and no normal contacts with the outside world, trying to maintain traditional ecclesiastical forms of administration. In reality, all decisions are made by the state-appointed Deputy for Religious Affairs---an atheist.

It is the story of the struggle between clergy who have decided for one reason or another to cooperate with the regime, and stubborn dissident priests and faithful insisting on their rights under the Soviet Constitution, the Universal Declaration of Human Rights, and Natural Law.

It is the record of heroic parents of children, who insist on rearing their offspring in the Catholic Faith, against all efforts by teachers and government youth leaders to drag youngsters into various Communist youth organizations.

The Chronicle is the record of mere school children risking the wrath of atheistic teachers and even of Security police, to go to church or sing in a choir.

Constantly harassed in one way or another, the religious believers of Lithuania find themselves in the position of second-class citizens.

Denied access to mass media to tell their story, or to religious literature to nourish their faith, the Catholics of Lithuania find it necessary to photo-copy such religious literature as they can lay their hands on.

Ironically, the Soviet Constitution, under which the people of Lithuania are forced to live, contains glowing guarantees of freedom of conscience, of assembly, of press, and of speech.

In practice, such constitutional guarantees are over-ridden by unwritten administrative decrees, verbal interpretations, and galling bureaucratic high-handedness, giving atheism the position of the established religion of the Soviet Union and its subject territories.

The message of the "Chronicle" loud and clear, is that the atheistic government is slowly strangling the Church in Lithuania, while doing its best to make it look like the Church is dying a natural death. The people of Lithuania are risking imprisonment, labor camp, and torture to make sure that we are not deceived.

In 1930, independent Lithuania celebrated the 500th anniversary of the death of Vytautas. Newspapers and books bore the banner of the year of the Grand Duke.

Special committees were organized to mark the anniversary, a museum and monuments were erected, and the portrait of Vytautas the Great traveled about Lithuania, urging the nation on to new resolve and undertakings.

Fifty years went by. On October 25, Lithuanians who love their nation and revere the memory of Vytautas Didysis came to Trakai to commemorate the 550th jubilee of the death of the Grand Duke.

The government had told the pastor of the parish in Trakai in advance to lock the church that day, and to make himself scarce.

Officers of the militia and security police, under various pretexts, hindered the journey to Trakai. They stopped chartered buses and cars, and they took exception to the drivers' licenses; they ordered the passengers out -- many of them had to reach their destination on foot. A number of priests were prevented from coming to the celebration. Some were escorted home by traffic police and some by security police cars by another route. One priest had his automobile documents confiscated.

Those who made it gathered at the Church of the Visitation of the Blessed Virgin Mary, erected by Vytautas the Great, where the famous miraculous image of the Mother of God is to be found.

In church, security agents and all sorts of petty spies constantly wandered about. They

(continued on page 9)

(continued from page 8)

observed the people and their attitudes, or leaned over to eavesdrop on people conversing in the churchyard.

At noon, six priests celebrated Holy Mass; girls dressed in national costume knelt in prayer. Father Vincentas Jalinskas delivered the sermon, in which he described historical events, the importance of Vytautas the Great to the Lithuanian nation, and his great contribution to Lithuanian Christendom.

After Mass the crowd of about a thousand faithful and folk-lore scholars set out for the castle. Militiamen buzzed around, security agents filmed those participating and with angry countenances watched every participant. The crowd continued boldly and enthusiastically, since most of them were used to such ceremonies of intimidation.

At the edge of Lake Galve, militia and security agents were bustling about. To everyone's surprise, it was discovered that the shore end of the bridge to the castle had been dismantled, and a sign had been posted, saying, "UNDER REPAIR". It was obvious to everyone why it had been necessary to tear up a few boards on the bridge: so that no one might enter the castle. Someone quipped, "The castle,

after having lasted through storms for centuries, still stands, but the bridge, which was built during the Soviet year (1978 - Transl. note), cannot avoid repairs."

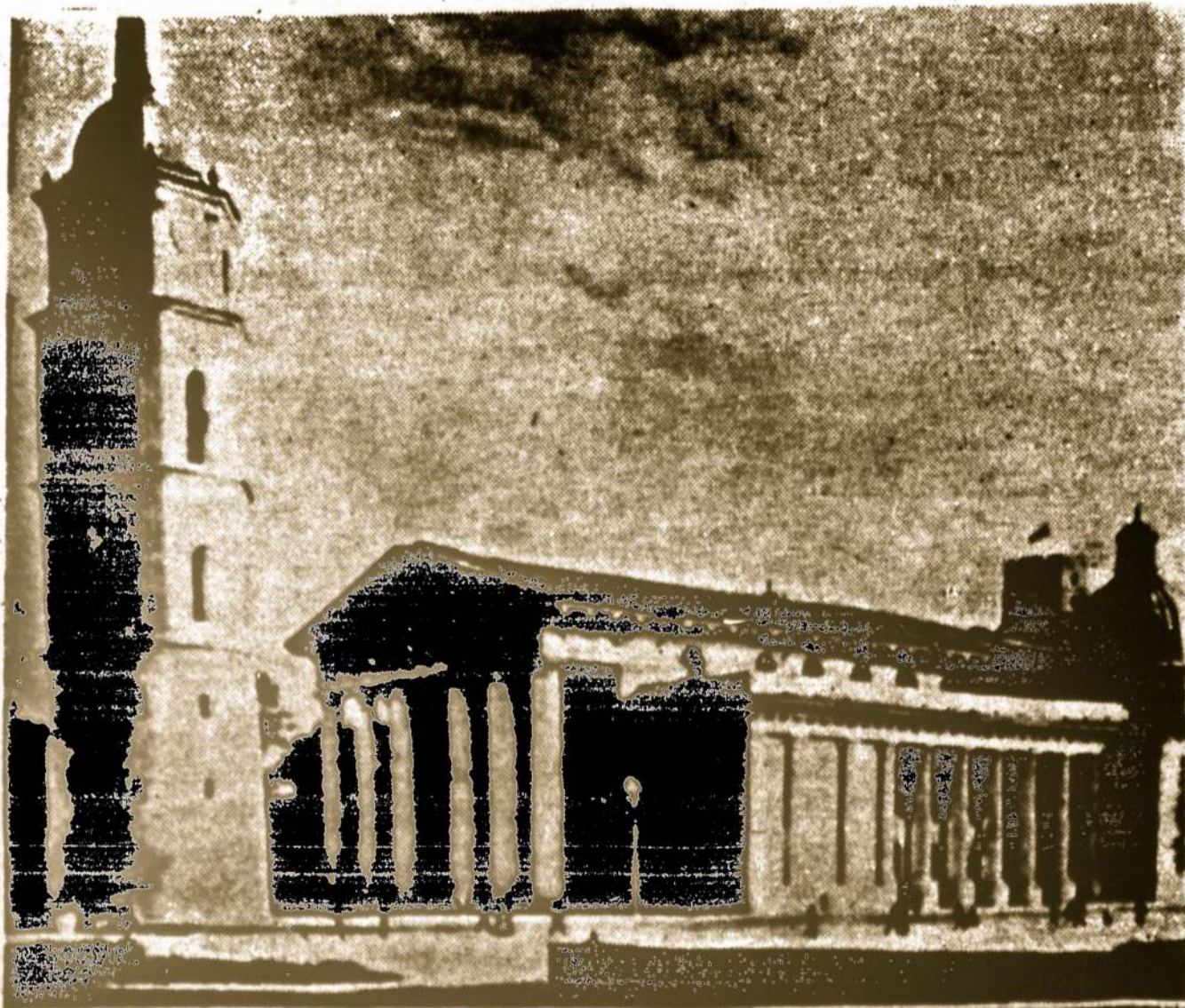
The crowd, standing at the edge of Lake Galve, honors the memory of Vytautas the Great with fiery verse, songs, hymns and the national anthem of (independent) Lithuania. However, even here it was impossible to avoid casualties. The chekists detained Jonas Saukaitis--his suitcase looked suspicious to them; it contained liturgical vestments. During interrogation, the militia twisted his arms, and when he refused to speak, they threatened to beat him. During the search, a cassette was taken away from Saukaitis.

The priests who participated in the 550th jubilee of Vytautas the Great were arned in writing by the Commissioner of the Council for Religious Affairs, that they had transgressed the regulations — for religious associations: They had participated in the services at Trakai without permit.

Going to Vilnius, the folklorists wished to visit the museum, but it was closed, even though it was a working day for the museum.

But most painful of all was the fact that this great jubilee was ignored by the Soviet press, radio, television and all cultural agencies.

AFTER

Vilnius Cathedral as it appears today. The relics of St. Casimir were transferred to SS Peter and Paul in Vilnius in 1953. The Cathedral was converted into an art gallery in 1956.

BEFORE

Vilnius Cathedral. The statues on the roof were torn down in 1952. It is now an art gallery.

In 1940, when the Soviet Union occupied Lithuania by force, 85% of the country's more than 3 million inhabitants were Roman Catholic, 4.5% Protestant, 7.3% Jewish, 2.5% Orthodox and 0.2% of other persuasions.

In the two archdioceses and four dioceses were: 708 churches, 314 chapels, 73 monasteries, 85 convents, three archbishops, nine bishops, 1271 diocesan priests, 580 monks, of whom 158 were priests. Four seminaries had 470 students. There were 950 nuns.

Nuns cared for 35 kindergartens, 10 orphanages, 25 homes for the aged, two hospitals, a youth center, and an institute for the deaf-mute.

On June 15, 1940, the Red Army marched into Lithuania; the independent government was replaced by a puppet regime.

On July 14-15, rigged elections were staged. On July 21, with the Red Army surrounding the assembly house, the new People's Diet "unanimously" declared Lithuania a Soviet Socialist Republic.

On June 25, 1940, the Church was declared separate from the state, and the representative of the Holy See was expelled.

Parish lands were confiscated, clergy salaries and pensions were cut off, and their savings confiscated. Churches were deprived of support. Catholic printing plants were confiscated, and religious books destroyed.

On June 28, 1940, the teaching of religion and recitation of prayers in schools was forbidden. The University's Department of

Theology and Philosophy was abolished, and all private schools were nationalized. The seminaries of Vilkauskis and Telsia were closed, and the seminariat Kaunas was permitted to operate on a very limited scale. The clergy were spied upon constantly.

On June 15, 1941, 34,260 Lithuanians were packed off in cattle-cars to undisclosed points in the Soviet Union. After World War II, the mass deportations resumed and continued until 1953.

Vincencas Borisevicius, Bishop of Telsiai, was arrested on February 3, 1946, and condemned to death after a secret trial. Before year's end, his auxiliary, Bishop Pranas Ramanauskas, was also arrested and deported to Siberia. Bishop Teofilus Matulionis of Kaisiadorys and Archbishop Mectislovas Reins of Vilnius were deported to a Siberian labor camp. Archbishop Reins perished in prison at Vladimir, November 8, 1953. By 1947, Lithuania was left with a single bishop, Kazimieras Paltarokas, of Panevezys. He died in 1958.

In 1947, the last convents and monasteries were closed, their communities dispersed, and all monastic institutions were outlawed.

After Stalin's death in 1953, there was a slight improvement in the religious situation. Bishop Matulionis and Ramanauskas were allowed to return to Lithuania, but not to minister their dioceses or to communicate with the clergy or laity.

(continued on page 10)

(continued from page 9)

Bishop Ramanauskas died in 1959, and Archbishop Matulionis in 1963.

IN 1955, two new bishops were appointed by Rome and consecrated: Julijonas Steponavicius has never been permitted to administer his diocese.

Bishop Vincentas Sladkevicius, consecrated in 1957, is also under severe government restrictions. In 1965, Monsignor Juozas Labukas-Matulaitis was consecrated in Rome to head the Archdiocese of Kaunas and the Diocese of Vilkaviskis.

Relaxation of pressure on religious believers soon revealed that the Lithuanian people were still deeply religious. It was decided in the mid-fifties to resume the attack. The principal means of attack would be unlimited moral pressure, since

physical terror seemed only to strengthen and unify the faithful.

In 1972, the "Chronicle of the Catholic Church in Lithuania", clandestinely published in that country, began to reach the free world at irregular intervals. Primarily intended to keep Catholics in Lithuania informed of the situation of the Church there, these Lithuanian samizdat also serve as a constant appeal to the free world not to forget the plight of a people struggling against overwhelming odds to defend their religious beliefs and to regain their basic human rights.

EDITOR'S NOTE:

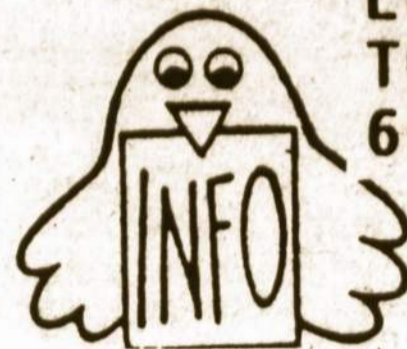
Each time you pass up the opportunity to attend the church of your choice or to take part in a religious celebration -- think of all the people in the Soviet-occupied countries who would give anything to be in your place -- then go and thank God this freedom is still yours!!!!

Members of the Lithuanian Alliance of America, District 7, Pittston, Pa., participated in the 11th Annual Luzerne County Folk Festival held recently at the 109th F.A. Armory, Kingston, Pa. Their cultural booth featured Lithuanian holiday displays and customs. The four day festival, sponsored by the many ethnic organizations of Wyoming Valley and the Cultural Heritage Council of N.E. PA, was a tremendous success with over 15,000 visitors. Shown in the photo- (left to right) Dorothy Banos and Nellie Bayoras Romanas.

TO HELP THE CHURCH IN COMMUNIST-OCCUPIED LITHUANIA OR TO OBTAIN FURTHER INFORMATION, SEND YOUR TAX-EXEMPT DONATION, OR WRITE TO:

Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc.
351 Highland Boulevard
Brooklyn, NY 11207

LCA MEMBERS ENCOURAGED TO TRAVEL TO ROME FOR 600TH ANNIVERSARY

Members of the LCA are encouraged to participate in the 600th anniversary of the conversion of Lithuania to be marked in 1987.

Departure will be on June 25th, 1987 from Kennedy International Airport. The Papal Mass will be held on Sunday, June 28th.

Those attending will be present for the celebration of the feast of SS Peter & Paul on June 29 which is a very special day in Rome.

Return flight will be July 2, 1987.

Interested parties may call the Home Office for more information at 717/823-8876

*****
references, and a genuine desire to experience life abroad with a volunteer host family.

Interested students may call :
Jane Hergert at 717/ 636-0885
or write:
Jane Hergert, P.O.Box 365
Freeland, Pa. 18224

PA. STUDENTS GIVEN OPPORTUNITY TO STUDY ABROAD

Qualified high school students in the Luzerne County area of Pa. are offered a unique opportunity to spend an academic year or summer holiday in Scandinavia, Germany, France, Switzerland, Britain, Holland, Spain, Australia, New Zealand, Canada as part of the ASSE International Student Exchange Program.

The non-profit public benefit ASSE International Student Exchange Program is affiliated with the National Swedish and Finnish Departments of education and is participating in the President's International Youth Exchange Initiative.

Students 15 to 18 years old qualify on the basis of academic performance, character

JOIN THE ALLIANCE MEMBERSHIP OPEN TO EVERYONE

Obtain financial security for your family. Enjoy the fraternal benefits of the Alliance. Alliance provides four different life insurance policies as well as other financial assistance for members. An Alliance representative will help you select a policy that provides the best coverage for your family needs. The Alliance offers:

20 YEAR ENDOWMENT — COVERAGE AND SAVINGS

Plan provides life insurance coverage for a twenty year term and full recovery of the policy's value at maturity.

20 YEAR PAYMENT LIFE — CONTINUOUS COVERAGE

Plan provides life insurance coverage throughout the member's life. Coverage is continued after policy has been paid up.

ENDOWMENT AT AGE 65 — COVERAGE AND SAVINGS

Plan provides life insurance coverage up to age 65 with full recovery of policy's value at maturity.

LIFE PAID UP AT AGE 85/90 — LOW COST AND CONTINUOUS COVERAGE

Plan provides low cost coverage. Monthly payment ends at age 80, while insurance coverage continues.

FINANCIAL ASSISTANCE

Alliance provides home mortgages, loans, health insurance and other financial services to members.

For further details on Alliance's life insurance policies and financial services please contact: Charles Licocky, Executive Director
LC Alliance Headquarters
71 - 73 S. Washington Street
Wilkes Barre, PA 18701
or phone him or the Alliance staff directly:
(717) 823 - 8876

Lithuanian Catholic Alliance members have the right to make certificate loans up to the amount of cash value in accordance with the number of years the certificate has been in force.

LEARNING LITHUANIAN

Let's have some fun with the Lithuanian language and familiarize ourselves with a few of the common everyday phrases. We realize there are several different ways the phrases are said by as many different people depending on their background however today's sayings are the ones common to most so have fun teaching them to the children and some of your friends.

Why is the French language so popular among Americans. Lithuanian is every bit as beautiful and has a much more fascinating origin. Most every American knows the French phrases "Je vous aime" and "Merci beau coup". Why not make a few of the Lithuanian phrases popular?

The Lithuanian language has its roots in the Indo-European linguistic family. It is the nearest to Sanskrit and the oldest among the Indo-European languages. Lithuanian is a somewhat difficult language to speak and requires certain specific movements of the tongue against the teeth and palate. There are several excellent books on learning the language and if you are really interested we recommend "Introduction To Modern Lithuanian" by Danbrunas, Klimas and Schmalstieg or "Lithuanian Self-Taught" by M. Variakojyte - Inkeniene.

Let's begin the New Year right-----

Laimingu Naujuju Metu!
Happy New Year!

Laba ryta - Good morning
Tah' ba reeh' ta

Labanaktis Good night
Tabah' nahktees

LET'S COUNT

one vienas
vy^{ee}'eh' nahs

two du
doo

three trys
treehs

four keturi
katooree

five penki
pankee

six sesi
shashee

seven septyni
sapteehee

eight astuoni
ahsht onee

nine devyni
daveehnee

ten desimt
da sheemt

DAYS OF THE WEEK

Sunday sekmdienis
sakmah' dy^{ee}'ehnees

Monday pirmadienis
peemah' dy^{ee}'ehnees

Tuesday antradienis
ahntrah' dy^{ee}'ehnees

Wednesday treciadienis
trachiah' dy^{ee}'ehnees

Thursday ketvirtadienis
katveertah' dy^{ee}'ehnees

Friday penktadienis
panktah' dy^{ee}'ehnees

Saturday sestadienis
shashtah' dy^{ee}'ehnees

SING WHILE YOU DRIVE

At 45 mph sing: "Highways are happy ways."

At 55 mph sing: "I'm but a stranger, heaven is my home."

At 65 mph sing: "Nearer my God to Thee."

At 75 mph sing: "When the roll is called up yonder I'll be there."

At 85 mph sing: "Lord, I'm coming home."

From Holy Cross Church Bulletin, Dayton, Ohio

LETTERS TO THE EDITOR

Lithuanian Catholic Alliance

Gentlemen:

On behalf of the members of the Wyoming Historical and Geological Society and the patrons of the Bishop Memorial Library, I wish to express my appreciation for your recent contribution of the Centennial Booklet of the Lithuanian Catholic Alliance to our collections.

Your contribution to our ethnic history collection will be of great interest to our patrons.

Thank you for thinking of the Society.

Sincerely,

(Mrs) Margaret E. Craft
Librarian

P.S. Congratulations on your centennial anniversary.

Dear Friends:

Thank you for the "Lithuanian Catholic Alliance Centennial Program". It will be added to our local history collection in the Reference Department, and a gift bookplate will be placed in the volume.

Such volumes are very important to the Library. We appreciate your sending us a copy of the Centennial program.

Sincerely yours,

Joan M. Costello
Librarian

Dear Charles et al;

I want to congratulate, and ALL who worked so hard to make the 100th Anniversary of the Lithuanian Catholic Alliance and the 70th convention such a memorable affair.

We all sure had a good time, I know I did.

God Bless!

Helen Mennens

WELCOME!!
NEW MEMBERS

Matthew Eckert
Forty Fort, Pa., Juvenile

Carol Eckert
Forty Fort Pa. Adult

Enrolled by Florence Eckert
member Lodge 222

Do you have a special recipe you'd like to share with our readers? If so, send it along with a photograph of yourself and the name of the town you live in.

Send to: "Garsas"
71-73 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa. 18701

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

BOARD OF DIRECTORS

Spiritual Advisor: Rev. Msgr. Frank L. Yashkas, 134 Tener Street, Luzerne, Penna, 18079, Home — 717 287 — 0828.

President: Thomas E. Mack, Esq. — 11 West Union Street, Wilkes Barre, Penna. 18702. — Home — 717 472 - 3880. Office — 717 823 - 1131.

Vice-President: Frank J. Katilus — 1059 Blair Avenue, Scranton, Penna. 18508, Home — 717 342 - 3619.

Secretary: Charles A. Liscosky — 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna., 18702. Office — 717 823 - 8876.

Treasurer: Mrs. Leocadia Donarovich, 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Penna. 19050. Home — 315 626 - 2409. Office — 215 645 - 4100.

Trustees: George F. Sadauckas, 119 South Rebecca Avenue, Scranton, Penna. 18504. Home — 717 344 - 0429.

Mrs. Rosalie Kizis, 134 Church Street, Pittston, Penna. 18640. Home — 717 654 - 4271.

Medical Examiner: Joseph A. Stankaitis, M.D. 9 Chase Road, Orchard Park, N.Y. 14127.

Directors. Mrs. Albina Poska, 6606 South Washtenaw Avenue, Chicago, Illinois 60629. Home — 312 434 - 2374.

Leonard J. Mikelonis, 2934 Grendon Lane, Baltimore, Maryland 21234. Home — 301 665 - 2218.

Jonas A. Vainius, 3 Clare Drive, East Northport, New York 11731. Home — 516 261 - 3797.

Executive Director: Charles A. Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes Barre, Penna. 18702. Office — 717 823 - 8876.

Garsas Editor: Rev. Cornelius Bucmys, OFM, 341 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207. Office — 718 827 - 1352.

English Editor: Florence Eckert 22 Seminary Place, Forty Fort, Pa. 18704. Office 717 823 - 8876.

CONSTITUTIONAL COMMITTEES

Benevolent Committee: Mrs. Patricia Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602. Home — 717 472 - 3880.

Mrs. Dolores Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes Barre, Penna. 18702. Home — 717 822-4855.

Heather Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602. Home — 717 472 - 3880.

Press & Information: Leonard Pallis, 352 West Main Street, Plymouth, Penna. 18651. Home 717 779 - 1977. Office — 717 826 - 6440.

Michael Baranosky, Sr. 106 West Brady Street, West Wyoming, Penna. 18644. Home — 717 693 - 1795.

Michael Baranosky, Jr., 106 West Brady Street, West Wyoming, Penna. 18644, Home — 717 693 - 1795.

Constitution & By-Laws: Mrs Anna Strench, 13 Hilldale Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717 823 - 2081.

Stasys K. Lukosevicius, Sr., 1935 West 7th Street, Brooklyn, N.Y. 11223. Home — 718 339 - 0062.

Edwin A. Sites, 13 Mill Street, Pittston, Penna. 18640. Home — 717 654 - 0771.

Judicial, Grievances & Appeals: Anthony J. Lumbis, Esq., Box 143, Sweet Valley, Penna. 18656. Office — 717 826 - 1550.

Mrs. Mary Kozerski, 35 Hilldale Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717 822 - 8468.

Sylvester Kossa, 93 Russell Street, Edwardsville, Penna. 18704. Home — 717 287 - 8554.

Youth and membership: Elizabeth Donarovich, Joseph Stankaitis, M.D., Jonas Vainius, Joseph Liscosky 137 Charles St., Wilkes-Barre, Pa. 18702. Home 717 822-4855; Anthony Lumbis, Esq. Box 143 Sweet Valley, PA 18656. Office 717 826 - 1550; Mark Mack Esq., 217 Reynolds ST., Kingston, PA 18704 Office 717 823 - 1131.

PRIZE-WINNING RECIPE

Here's a delicious cake recipe sent in by Mary Kozerski of Plains, Pa. Mary's recipe took second prize in a cake testing contest held at Boscov's in Hazleton, Pa.

Vanilla Butternut Pound Cake

- 2 ½ cups sugar
- ½ cup Crisco
- 2 sticks margarine
- 3 cups flour
- 1 small can evaporated milk
add water to make one cup
- 5 eggs
- ¼ tsp. salt
- 2 TBLSP Vanilla Butternut Flavoring

Cream Crisco, margarine, sugar and salt. Add eggs one at a time and beat. Add flour and milk alternately, ending with flour. Add flavoring. Add one cup of chopped nuts, (not too fine) Add one 10 ounce jar maraschino cherries, drained. Cut cherries in halves. Bake in greased and floured tube pan for one hour and 45 minutes at 325 degrees. Start in cold oven. Do not open door while baking. Remove from pan immediately. No need for icing.

OBITUARY

Mrs. Agnes Comitz--Lodge 7
4079-3 Park Meadow Drive
Fort Meyers, Fla. 33907
Died: Oct. 29, 1986
Buried: Nov. 3, 1986
St. Mary's Cemetery
Hanover Twp., Pa.
(Formerly employed at Home
Office of the Alliance)

Miss-Della Keff--Lodge 18
105 Newton Drive
Newton Falls, Ohio 44444
Died: Nov. 14, 1986
Buried: Nov. 18, 1986
SS Peter & Paul Cemetery
Owl Creek, Pa.

Mrs. Mary A. Wenzberg--171kp
6621 Steadman St.
Dearborn, Mich. 48126
Died: Nov. 4, 1986
Buried: Nov. 7, 1986
Holy Cross Cemetery
Detroit, Mich.

Charles J. Matkiewicz--114kp
1524 Stewart Drive
Nanticoke, Pa. 18634
Died: Nov. 22, 1986
Buried: Nov. 25, 1986
St. Mary's Cemetery
Hanover Twp., Pa.

Vincent Gerald---28kp
274 Walnut St.
Luzerne, Pa. 18709
Died: Nov. 21, 1986
Buried: Nov. 24, 1986
St. Ann's Cemetery
Lehman, Pa.

IMPORTANT NOTICE!!!

CHICAGO - BALTIMORE - STAMFORD - SHEBOYGAN - ROCHESTER

and all surrounding points East and West—We want to hear from you! What's happening around town??? Weddings - Births - Have we lost a member - Was someone given an award —other recognitions?

Do you have a good recipe from the old country to share with our readers? The holidays are around the corner. How about those special holiday dishes - cookies - pies and cakes. Send all photos and news that you want in the English section to: Florence Eckert, c/o Garsas, 71 - 73 S. Washington St., Wilkes-Barre, PA 18701

FEBRUARY